

Marko Lučić, urednik i član uprave portala Quantum21.net.

Uvodnik

Marko Lučić

Poštovani čitatelji,

tema mjeseca na portalu **Quantum21.net** koji je, za vaše znanje, u mjesecu srpnju dostigao brojku od **4.500 čitatelja mjesečno**, nosi naziv "**Liderstvo služenjem**" (eng. *Servant Leadership*). Pretpostavljam da će vam se naziv teme učiniti čudnim. Budući da smo odgojeni i obrazovani da na liderstvo gledamo u tradicionalnom smislu, prva misao koja se javlja vjerojatno je sljedeća: "Što je ovo? Lider je čovjek koji 'zna što treba raditi', koji u svojim rukama ima veliku moć... Kakvo sada služenje?"

Sve me to podsjeća na jednu situaciju koja mi se dogodila prije nekih pet ili šest godina. Kao mladi menadžer, tada već s iskustvom u vođenju velikih sustava, prijavio sam se na natječaj za posao. Jedna vrlo ugledna hrvatska kompanija tražila je osobu za radno mjesto regionalnog direktora. U to sam vrijeme radio na znanstvenom magisteriju i naprosto "gutao" knjige o liderstvu. Jedna od njih, koja me se posebno dojmila i za koju sam znao da predstavlja "obavezno štivo" na uglednim sveučilištima koji se bave edukacijom lidera, bila je knjiga "*Servant leadership*" autora Roberta Greenleafa. U njoj se detaljno opisuje pristup razvoju lidera koji naglašava da bi svaki lider trebao na prvo mjesto stavljati potrebe svojih podređenih, a tek onda misliti na sebe.

I tako sam se prijavio na natječaj, te sam bio pozvan na intervju. Nakon što smo se svi okupili, kandidati su u sobu ulazili jedan po jedan, te su se u njoj zadržavali nekih tridesetak minuta. Došao je red i na mene. Sjedoh na stolicu, ispred mene HR manager i ljudi iz uprave. Nakon što su pročitali moj CV, jedan od njih me upitao: "Gospodine Marko, po Vama, koje su karakteristike dobrog menadžera?" "Pa... Ja bih rekao da je služenje najvažnija od svih!" odgovorio sam mu bez mnogo razmišljanja.

Još se dobro sjećam lica tih ljudi koji su sjedili nasuprot mene. Mislim da tu promjenu nikada neću zaboraviti. Jedan od njih me je, zbunjen, ponovo priupitao: "Kako to mislite, vi ste šef i služite vaše podređene?" "Da, upravo tako", odgovorio sam mu znajući da smo krenuli krivim putem. Nakon toga nitko od njih više nije imao pitanja za mene. Vjerojatno su mislili da sam potpuno poludio i da pričam besmislice. Iz sobe sam izašao

nakon točno pet minuta, a kad su me ostali kandidati ugledali na vratima, prasnuli su u smijeh.

Stoga se nadam kako će tekstovi koje smo ovaj mjesec objavili pomoći da se više ne događaju slične situacije u kojima ljudi koji zapošljavaju lidere nikada nisu čuli za ključnu koncepciju liderstva. Štoviše, padaju u nesvijest jer im je ona toliko strana da im se čini potpuno besmislenom, te su čovjeka koji priča o njoj skloni proglasiti čudakom.

Greenleafov model o kojem ćemo u ovom broju pisati ustvari je samo zaokružio drevne istine o liderstvu, koje su u svojim tekstovima opisivali i naglašavali veliki mudraci. Tako je još Chanakya, poznati strateg u Indiji, još tri stotine godina prije Krista u svojoj knjizi *Arthashastra* ukazao na istinske kvalitete lidera:

"Kralj (lider) u prvom redu mora misliti o tome što zadovoljava njegove sljedbenike, a tek potom na sebe. Kralj (lider) je ustvari plaćeni sluga koji uživa državne resurse zajedno s drugim ljudima koji žive u kraljevstvu."

600 godina prije Krista kineski mudrac Lao Tzu je napisao knjigu *Tao Te Ching*, stratešku raspravu na temu *liderstva služenjem*. U knjizi naglašava kako:

*"Najveći lideri zaboravljaju na sebe,
I posvećuju se razvoju drugih.
Dobri lideri podržavaju izvrsne zaposlenike.
Veliki lideri podržavaju najgorih deset posto.
Veliki lideri znaju da se 'nebrušeni dijamanti'
Uvijek pronalaze u neuglađenom stanju."*

O koncepciji "Liderstva služenjem" možemo čitati i u nauku Isusa Krista, u evanđelju Svetog Marka:

"Dobro znate da su oni koje smatrate vladarima pogana umišljeni, i da njihovi visoki dužnosnici vladaju nad njima. No, ne nad vama. Za razliku od njih, tko god među vama želi postati velik, mora biti vaš sluga, a tko god želi biti prvi mora biti rob sviju. Jer čak ni Sin Božji nije došao na ovaj svijet da bi ga služili, već da on služi druge, odrekne se svog života za isкуп mnogih duša."